kis lábnyom

KISLÁBNYOM

A GreenDependent Egyesület hírlevele

2011. JÚNIUS 30. www.kislabnyom.hu **II. ÉVFOLYAM 10. SZÁM**

TARTALOM

- Kislábnyom program hírek
  - *Kislábnyom stand a babatvölgyi Aratási Ünnepen*
- Heti klímabarát tippek
  - *Klímagyilkos internet*
- Klímahírek itthon
  - *Zöldombudsman nélkül?*
- Kapcsolódó rendezvények itthon
  - *Hogyan csökkentsük huszadára energia-igényünket?*
- Klímahírek külföldről
  - *Testhővel irodaházat fűteni?*
- Olvasnivaló
  - *Hogyan legyünk energiahatékonyak?*
- Hasznos, érdekes honlapok; kiadványok
- Néznivaló
  - *A kibocsátásmentes ember*
- Klímabarát termékek, szolgáltatások
  - *Hétköznapi felfedezések*

A világnak szembe kell néznie a ”kellemetlen igazsággal”:

a CO_2-kibocsátás gyorsabban nő, mint eddig bármikor – emiatt a 2 °C-os átlaghőmérséklet-emelkedés elkerülése egyre kevésbé tűnik megvalósíthatónak!

kép forrása: www.iea.org

Az elmúlt hónapban elismert szakmai szervezetek (az ENSZ klímaügyekért felelős szervezete, a Nemzetközi Energia Ügynökség) tették közzé jelentéseiket valamint a kapcsolódó figyelmeztetéseket, melyek szerint 2010-ben, a recesszió és a kormányok kibocsátás-csökkentő próbálkozásai ellenére az energiafelhasználásból származó szén-dioxid (CO_2) kibocsátás – amely egyébként a legjelentősebb kibocsátási forrás! – magasabb volt, mint valaha:

2008-ban: 29,3 Gt
2009-ben: 29 Gt
2010-ben: 30,6 Gt!

Továbbá a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) becslése szerint az energiatermelő szektor kibocsátásainak 80%-át 2020-ban a ma rendelkezésre álló vagy éppen kialakítás alatt lévő infrastruktúra eleve meghatározza.

Dr Faith Birok, az IEA vezető közgazdásza szerint „az a remény és törekvés, hogy az átlaghőmérséklet ne emelkedjen több, mint 2°C-kal, egyre kevésbé tűnik reálisnak és megvalósíthatónak, hiszen a CO_2-kibocsátás továbbra is jelentősen növekszik és a jövőbeni kibocsátásokat nagy mértékben meghatározza a jelenlegi infrastruktúra.”

A 2010-ben Cancunban megrendezett klíma-tárgyalásokon az országok vezetői abban egyeztek meg, hogy klímaváltozással kapcsolatos közös céljuk a max. 2 °C-os hőmérséklet-emelkedés biztosítása. Ennek a célnak az elérése érdekében a légkörben az üvegházgázok CO_2 egyenértékben kifejezett koncentrációja hosszú távon nem haladhatja meg a 450 ppm értéket – amely a 2000-re becsült 430 ppm értékkel szemben mindössze 5%-os emelkedést tesz lehetővé!

Az IEA 2010-be kiadott *World Energy Outlook(A világ energiaügyi kilátásai)* elemzése, amelyben megvizsgálták, hogy a 450 ppm értékre vonatkozó helyzetet hogyan lehetne megvalósítani, azt állapította meg, hogy 2020-ban globális szinten az energiafelhasználáshoz kapcsolódó kibocsátások nem haladhatják meg a 32 Gt értéket. Ez azt jelenti, hogy **az elkövetkező 10 évben a kibocsátások nem emelkedhetnének nagyobb mértékben, mint 2009 és 2010 között!**

Mindebből jól látszik, hogy **ha nem kezdünk minden szinten radikális változtatásokba, a 2 °C-nál nagyobb hőmérséklet-emelkedést nem tudjuk elkerülni, és klímaváltozás „elszabadul”, azaz a tudomány mai állása szerint beláthatatlan következményei lesznek.**

A Kislábnyom programmal a háztartások és közösségek szintjén történő változtatásokhoz adunk segítséget, ötleteket és bíztatást –a megvalósításban azonban mindenki lelkes közreműködésére is számítunk!

A Szerkesztők: Antal Orsolya és Vadovics Edina

Források és további információk:

http://www.iea.org/index_info.asp?id=1959
http://www.guardian.co.uk/environment/2011/may/31/emissions-rise-un-climate-chief
http://www.eceee.org/news/news_2011/2011-05-29/
http://www.co2now.org

ÚJ SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

grEndependent Fenntartható Megoldások Egyesülete

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Kislábnyom program hírek

Kislábnyom stand a gödöllői Aratási Ünnepen!

2011. július 10-én a Gödöllői Helyi Élelmiszertanács (G7) által szervezett Babatpusztai Aratóünnepen a GreenDependent Egyesület standja is szeretettel várja majd az érdeklődőket. Terveink szerint ez a rendezvény lesz az ősztől induló **Kislábnyom kampány első hivatalos bemutatkozása, a rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várunk!**

Programjaink:

- Környezetbarát termék bemutató, ahol különböző irodai munkához, iskolához kapcsolódó és egyéb hasznos környezetbarát eszközöket, tisztítószereket, játékokat mutatunk majd be.
- Környezettudatossági vetélkedőt szervezünk (külön felnőtteknek és gyerekeknek). A legalább 50%-ot elérők kis ajándékot kapnak, a legtöbb pontot elérők pedig értékes, környezetbarát életmódot elősegítő, hasznos termékeket tartalmazó ajándékcsomagokkal lesznek gazdagabbak.
- Öko-lábnyomot számítunk.
- Az érdeklődők kaphatnak klímabarát tippeket tartalmazó kiadványainkból és további információval szolgálunk a Kislábnyom programmal, és a versennyel kapcsolatban.

A rendezvényen (a Kislábnyom standon kívül ☺) az egyik fő attrakció az aratási és kenyérsütési bemutató lesz, amelynek során a biokertészet fél hektáros búzatábláját hagyományos módon learatják, feldolgozzák és kenyeret sütnek belőle. Ezen kívül lesz még kedvezményes bio- és helyi élelmiszer vásár, földművelési bemutató lovakkal, tánc, zene és művészeti bemutatók, táplálkozási tanácsadás, előadások a bio- és helyi gazdálkodás, táplálkozáskultúra témakörben, bio- és helyi termék tombola, gyerekprogramok, kézműves játékok, valamint bio ebéd (vegetáriánus is).

További információ és regisztráció a kedvezményes belépőhöz:
http://solier.website-pages.eu/page.php?pa=6648e796-f26e-936b-da79-4e008a3eab28

Továbbra is várjuk a gyermekrajzokat a készülő klíma-naptárhoz!

Az előző hírlevelünkben közzétett klíma-naptár rajzpályázati felhívásra továbbra is folyamatosan lehet beküldeni a témával kapcsolatos gyermekrajzokat.

2011 őszétől indul a GreenDependent Egyesület újabb Kislábnyom programja, amelynek célja a Közép-Magyarországon (Budapesten és Pest megye egyéb településein) élő családok környezet- és klímatudatosságának növelése. A program keretében – több kiadvány mellett – készül egy klíma-naptár is, amely a következő iskolaévben, vagyis 2011. szeptembertől 2012. augusztusig lesz majd használható. A naptár az előző évben kiadotthoz hasonlóan tartalmazni fogja a fontos Zöld Napokat, a programmal kapcsolatos rendezvényeket, dátumokat, valamint havi klímabarát tippeket.

A 2000 család otthonába eljutó, és a honlapunkról is letölthető naptárban szeretnénk, ha a hónapokat egy-egy színes gyermekrajz díszítené, amelyek megalkotóit ezúton keressük!

A képek témája lehet: bármi, ami otthoni energiatakarékossággal és klímabarát életmóddal kapcsolatos. Ötletek és további inspiráció a http://www.kislabnyom.hu/ honlapon és az onnan letölthető anyagokban (előző évi klíma-naptár, előző rajzpályázat alkotásai, Kislábnyom hírlevelek, Klímabarát háztartások kiadvány) található.

A rajzos kedvű Pest megyei kisebbek és nagyobbak munkáit a GreenDependent Egyesület címére (2100 Gödöllő, Éva u. 4.), vagy elektronikusan beküldve az info@greendependent.org email címre várjuk. Alsó korhatár nincs, felső korhatár 14 év.

Paraméterek: Méret 182x257mm (B5-ös oldal) ; Elektronikus küldés esetén: jpg-formátum, 300 dpi felbontás

Beküldés határideje: 2011. július 10.

Cím: GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő Éva u. 4.

E-mail: info@greendependent.org

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Heti klímabarát tippek

Használt sütőolajat gyűjt a MOL

A MOL országszerte 100 benzinkútján helyezett el tárolótartályokat, lehetővé téve a lakosság számára a használt sütőolaj környezetbarát elhelyezését. A begyűjtött használt olajból bioüzemanyagot állítanak elő.

Aki veszi a fáradságot, és ahelyett, hogy helytelen módon a lefolyóba öntené, a kijelölt MOL-benzinkutakra viszi a használt sütőolajat, június elejétől ajándékba kap egy **újrahasznosított műanyagból készült** praktikus gyűjtőedényt, amelyben kényelmesen, csöpögésmentesen tudja tárolni az olajat a következő leadásig. A programban résztvevő töltőállomások listája megtalálható a **töltőállomás keresőn!** A begyűjtött használt olajból bioüzemanyagot állítanak elő Komáromban.

Magyarországon évente több tízezer tonna étolajat használnak fel a háztartások illetve az üzemi konyhák, éttermek. A felhasználás során keletkező használt sütőolaj sorsa azonban csak az utóbbiaknál megoldott, ahol szervezetten folyik a hulladék elszállítása és feldolgozása.

Sajnos a lakosság által használt olajnak csak kis része kerül a hulladékudvarokba, vagy lerakóhelyekre, jelentős mennyiség a lefolyókba vagy a szemétbe kerül. Ez igen káros, hiszen a csővezetékek falára lerakódva a csatorna dugulását okozza, a háztartási szemétbe öntve pedig nehezen lebomló anyagként jelenik meg a hulladéklerakókban. Ha a sütőolaj gondatlanságból vagy szándékosan az élővizekbe jut, az még veszélyesebb: tavakban, folyókban a víz felszínén úszva meggátolja az oxigénfelvételt, így elpusztítva a vízi élőlényeket. **Egyetlen csepp használt étolaj akár ezer liter élővizet is elszennyezhet!**

Mi történik a begyűjtött használt sütőolajjal? Komáromban már működik olyan üzem, ahol a használt étolajból bioüzemanyagot gyártanak. A tisztítás során keletkező hulladék (prézli-, ételmaradék stb.) a biodízel gyártás melléktermékeivel együtt pedig kiváló alapanyaga a biogáz előállításnak. A sütéshez elhasznált olajból a környezetet károsító hulladék helyett ezzel a megoldással környezetbarát termék lesz.

Forrás és további információ:
http://www.mol.hu/hu/autozzon_velunk/termekek_es_szolgaltatasok/biztonsag_es_kornyezetvedelem/hasznalt_sutoolaj_atvetel/

Mennyit fogyasztanak a set-top boxok

Az amerikai Natural Resources Defense Council szervezet felmérése szerint a kábeltévés előfizetésekhez tartozó set-top boxok a legpazarlóbb elektromos berendezések. Az amerikai háztartások 80 százalékában található ilyen berendezés, és jellemzően sosem kapcsolják ki őket.

Egy átlagos set-top box egy év alatt 446 kilowattórát teker a villanyórán, ami több, mint a hagyományosan a legnagyobb áramfogyasztónak tartott hűtőké (415 kWh), és sokkal több, mint egy átlagos LCD tévéé (180 kWh). Ráadásul az energiafogyasztás kétharmada teljesen értelmetlenül akkor történik, amikor a berendezés készenléti állapotban, a felhasználó szempontjából kikapcsolva várakozik. Ez az összes amerikai set-top boxot számolva hat szénerőmű éves termelését viszi el, 3 milliárd dollár értékben.

Magyarországon évente 390 millió kWh-ot fogyasztanak a set-top boxok, ami 19 milliárd forinttal növeli a fogyasztók számláját.

Forrás és további információ:
http://index.hu/tech/2011/06/16/evi_harommilliard_dollart_pazarolnak_el_a_kabelteves_set-top_boxok/
http://www.origo.hu/idojaras/20110628-aramfogyasztas-villanyszamla-settop-box-tevezes-miatt-standby-teljes-kikapcsolas-takarekossag.html

Klímagyilkos internet

„Az ember csak ül a gép előtt, és zabálja az energiát. A Google minden keresése annyi áramot fogyaszt, mint egy energiatakarékos égő egy óra alatt. A világháló az elmúlt években az egyik legnagyobb széndioxid kibocsátó lett az egész világon. A komputeripar lobbistái évek óta zöld programokkal házalnak, azonban az így kialakított valóság szintén virtuális. Hiába mondja a szlogen, hogy aki a világhálón mozgatja az embereket és árukat, az jót tesz a környezetnek. A „Green-IT“, vagyis a Zöld információs technológia a világ egyik legnagyobb IT kiállítása, a Cebit szlogenje, így azt hihetnénk, minden rendben van. Nincs rendben.

A számítástechnikai eszközök a világ legnagyobb áramfogyasztói közé kerültek, a drezdai Műegyetem kutatói szerint a web 2030-ra annyi áramot igényel, amennyit jelenleg a világ összlakossága fogyaszt. Most mintegy három százalékot igényel a világfogyasztásból a háló, beleértve a telefon és mobiltelefon hálózatokat is Ha az ipari országok jelenlegi lefedettsége jellemezné az egész bolygót, akkor ez a fogyasztás már most negyven százalékon lenne! ***Az internet egy másik becslés szerint akkora környezeti terhelést okoz, mint a légi közlekedés***. 2000 és 2005 között a világháló áramigénye a duplájára nőtt.”

Forrás és további információ:
http://www.vilagtudomany.hu/index.php?data[mid]=7&data[id]=1058&az-egyik-gyilkos-az-internet-az-egyik-klimagyilkos

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímahírek itthon

Zöldombudsman nélkül?

A hosszú távú környezeti érdekek képviseletére hozta létre az Országgyűlés négy éve a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa (környezetvédelmi ombudsman) intézményét. Az alapvető jogok biztosáról szóló jelenlegi törvényjavaslat azonban ezt a hatékony képviseletet teljesen eltörölné.

A javaslat a jövő nemzedékek védelmének ellátása helyett csupán „annak figyelemmel kísérését" szabja meg a helyettes feladatául – szemben a nemrég elfogadott Alaptörvénnyel. Emellett teljesen súlytalan helyettesi intézményt hoz létre, megszüntetve az eddigi biztos vizsgálati jogosítványait és munkáltatói jogköreit. A törvényjavaslat elfogadása jelentős nemzetközi presztízsveszteséggel is járna, hiszen Magyarországot a jövő nemzedékek érdekeinek intézményesített védelme kapcsán eddig követendő mintának tartották.

A mai napig 64 civil szervezet – köztük a GreenDependent Egyesület – csatlakozott ahhoz a nyilatkozathoz, amelyben értetlenségüket és tiltakozásukat fejezik ki amiatt, hogy az Országgyűlés elé beterjesztett törvényjavaslat fel kívánja számolni a jövő nemzedékek helyettes biztosának eljárási lehetőségeit annak ellenére, hogy az Alaptörvény önálló felelősséggel és legitimációval ruházza fel a helyettes biztost. A szervezetek szeretnék elérni, hogy az Országgyűlés a törvényjavaslatot úgy fogadja el, hogy állítsa helyre a jövő nemzedékek biztosának eddigi hatásköreit.

Forrás és további információ: http://www.greenfo.hu/hirek/2011/06/22/tobb-mint-60-civil-szervezet-a-zold-ombudsmanert; http://jno.hu/hu/

WWF – a világ legzöldebb kampánya

A WWF megelégelte, hogy az adó 1%-ának összegyűjtése érdekében még a természet- és környezetvédelmi szervezetek is kénytelenek szórólapkampányba kezdeni, annak ellenére, hogy ez elveikkel ellentétes.

A szervezet ezért elindította a világ legzöldebb, egyetlen szórólapon alapuló kampányát. A dolog lényege, hogy egyetlen szórólapot nyomtatnak csak ki, amelyet elvisznek egy forgalmas belvárosi csomópontba, legyen az metró aluljáró vagy egy pláza mozgólépcsője. Egy önkéntes átadja a lépcső egyik végénél a szórólapot egy járókelőnek, aki a lépcsőn éppen el tudja olvasni a rövid szöveget. A lépcső másik végén egy másik önkéntes elkéri a szórólapot, és odaadja a következő járókelőnek, aki az ellenkező irányba tart. Ezt addig folytathatják, amíg a két önkéntes és a szórólap bírja. A kampánynak azonban ez még csak az alapja, hisz két önkéntes és egy szórólap egy nap alatt csupán néhány száz érdeklődőt érhet el. Ezért az akcióról kisfilmet készítettek, amely a világháló segítségével futótűzként terjedhet el.

Forrás és a film megtekintése: http://wwf.hu/hirek/aktual/1/a-vilag-legzoldebb-kampanya

A szadai energiastratégia megszületése részvételi tervezéssel

A Szent István Egyetem Környezet és Tájgazdálkodási Intézetén belül működő MERT (Megújuló EnergiaRendszer Tervezési) Műhely a megújuló energiahordozók környezeti és társadalmi-gazdasági szempontból egyaránt fenntartható, kisléptékű, decentralizált komplex hasznosítási rendszerek stratégiai tervezésével foglalkozik.

A MERT Műhely 2007-ben került kapcsolatba a szadai önkormányzattal, amikor egy biogázüzem megvalósíthatósági tanulmányát készítette el a település számára. 2009-ben a MERT Műhely munkatársai bekapcsolódtak a közép-európai fenntartható biomassza felhasználás kérdéseit kutató COACH BioEnergy projektbe, amely lehetőséget biztosított a Szadán megkezdett munka folytatására. A másfél évig tartó közös munka alatt részvételi tervezésre alapozott energiastratégia-alkotás történt, melynek során számos egyeztetésen, négy lakossági fórumon és egy gazdafórumon került sor a nemzetközi szakirodalom által javasolt tervezési folyamat hazai körülmények közötti adaptálására.

Az elkészült és hivatalosan is elfogadott Szadai energiastratégia mellett a tervezés ideje alatt már több kézzelfogható lépés is történt a településen a jövőképben is megfogalmazott energetikai több lábon állás és a minél magasabb fokú energiafüggetlenség megvalósításának irányába:

- a helyi általános iskola újra üzembe helyezte a 30 éve használaton kívül álló vegyes tüzelésű kazánját, és a tél végén áttért az önkormányzati erdőkből és a közterületekről származó fával történő biomassza fűtésre;
- megalakult egy energetikai albizottság a képviselő testületen belül, amely vállalta a települési energiaügyek összefogását;
- kidolgozás alatt áll egy KMOP pályázat az iskolai tömb villamosenergia-ellátására napelemekből termelt elektromos árammal;
- továbbá körvonalazódik egy alulról szerveződő szadai klímakör egy helyi vállalkozó szakmai és szervezési felajánlásával, amit egyrészről a szadai önkormányzat az összejöveteli helyszín biztosításával és elvi hozzájárulásával támogat, másrészről a GreenDependent Egyesület elvállalta a klímakör leendő vezető-szervező személyének felkészítését a 2011. szeptemberében induló Kislábnyom program keretében.

Mátyás Izolda, MERT Műhely

A szadai energiastratégia letölthető: http://www.szada.hu/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=90&Itemid=6

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Kapcsolódó rendezvények itthon

Nyári tábor az önellátó kiskerti gazdálkodásról

Helyszín: Máriahalom, Biofalu, Vendégház
Időpont: 2011. július 18-21.

Az Öko-forrás Alapítvány 3 napos önképzőkört szervez azzal a céllal, hogy

- hasznosítható, gyakorlati tudáshoz jusson minden érdeklődő az önellátó kiskerti gazdálkodás területén;
- bepillantást kapjanak a résztvevők a hazai tájfajták, régen honosult fajták világába, megértsék e fajták megőrzésének jelentőségét;
- és megismerjék e növények fenntartásának követhető, jó példáit.

Szállás: a vendégházban 2-5 ágyas fürdőszobás szobákban

Összes költség (szállás, reggeli és vacsora): 17.500 Ft + ebéd

További információ és jelentkezés: Bordás-Varga Nóra, bvn@t-online.hu, 06-30/511-8552

Hogyan csökkentsük huszadára energiaigényünket?

Helyszín: Budapest XII. ker., Normafa
Időpont: 2011. június 4. - 2011. augusztus 27. között minden második szombaton (esőnap a következő szombaton), 7:45 - 19:00 óra

Energiaszombatok Normafán előadásokkal, kötetlen beszélgetésekkel, na és persze piknikkel, az energiatakarékosság jegyében.

Találkozás a rétessütőnél 7:45-ig, majd valahol a környék egyik árnyékos helyén letelepedés a fűbe.

További információ: Dezső László, dezsoe340619@gmail.com, +36-20/472-0966 (csak hívószámát kijelző hívás lesz fogadva)

Csillagtúra sajtkukacoknak

Időpont: 2011. július 11-15.

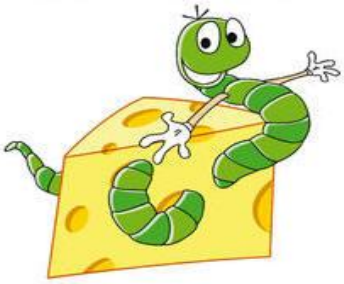

Öko-kaland nyári napközis tábor felső tagozatosoknak Budapest környékén kerékpárral és gokarttal. A programokat a Rákos-patak körül és közelében található érdekességek, élmények felderítésére fűzték fel.

Jelentkezési határidő: 2011. július 8.

Részvételi díj: 16.900 Ft

Jelentkezés: Adamcsik János, isaszegitabor@gmail.com, 06-70/515-0261

Forrás és további információ: http://adamcsik.hu/okokaland/index.html

Új szakok indulnak a Szent István Egyetemen

A Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar klímagazdasági szaktanácsadó és klímagazdasági szakközgazdász képzéseket indít.

A hazánkban most **először induló** KLÍMAGAZDASÁGI SZAKTANÁCSADÓ szak 2 féléves, a KLÍMAGAZDASÁGI SZAKKÖZGAZDÁSZ szak 2+1 féléves levelező típusú képzés lesz. A képzés során a hallgatók alternatív energetikai, klíma- és környezetvédelmi jogi alapismeretekre tesznek szert.

A képzésekre történő jelentkezés részletei és a képzés rövid ismertetője megtalálható a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar honlapján a szakirányú továbbképzési szakok között.

Jelentkezési határidő: 2011. szeptember 26.

További információ: Dr. Fogarassy Csaba egyetemi docensnél (fogarassy.csaba@gtk.szie.hu), valamint Kocsis Tünde ügyintézőnél (kocsis.tunde.iren@gtk.szie.hu és kekk@gtk.szie.hu)

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímahírek külföldről

Kék az ég és zöld a lábnyom az idei brit fesztiválszezonban

A 2011-es nyár fesztiválszezonja kékebb eget és zöldebb szórakozást ígér Nagy-Britanniában: a nyárnyitó Isle of Wight fesztivál szervezői már tavaly is 22%-kal csökkentették a rendezvény üvegházhatású gáz kibocsátását, míg a júliusban Londoban megrendezésre kerülő Lovebox fesztivál 38%-kal mérsékelte környezeti hatásait.

Az idén sok nagy fesztivál csatlakozik hozzájuk, igyekeznek a partiélményt környezetileg tiszta lelkiismerettel társítani. Reading, Leeds, Big Chill, T in the Park és a Bestival is regisztrálta magát a 10:10 elnevezésű klímakampányba és vállalta, hogy csökkenti a karbon-lábnyomát. "A Lovebox és az Isle of Wight fesztivál bebizonyította, hogy a szuperjó program és a kevesebb kibocsátás nem zárják ki egymást – sőt, mindkét rendezvény túl is teljesítette az eredetileg tervezett 10%-os kibocsátás-csökkentést," nyilatkozta Angela Bryant, a 10:10 kampány ügyvezető igazgatója.

A pedálos telefontöltők, használt krumplisütő-olajjal működő áramfejlesztők alapfelszereltségnek számítanak a zöld fesztiválokon, de a szervezők szembenéztek az energia és a szállítás nehezebb kérdésével is. Glastonbury-ben például napelemekkel fedték be a pajta tetejét, és az így termelt árammal látták el a hatalmas fesztiválterület több pontján elhelyezett mobiltöltő egységeket. A Lovebox fesztiválon szuper-hatékony LED izzókkal világítanak. A hulladék-újrahasznosítás már evidens – részben a hulladéklerakás magas adója miatt is.

Áramtermelők az Isle of Wight fesztiválon
Forrás: www.isleofwightfestival.com

Ugyanakkor az 500 nyári rendezvény leginkább környezetterhelő hatása továbbra is a fesztiválozók utazásaiból ered. Az 5 millió szórakozni vágyó fiatal javarészt autóval érkezik a helyszínekre, így az utazás a fesztiválipar lábnyomának 68%-át teszi ki. A szervezők különböző juttatásokkal – pl. kedvezményes belépővel - igyekeznek rábírni a résztvevőket, hogy csoportosan, pl. bérelt busszal vagy autómegosztó rendszeren keresztül szervezzék az útjukat.

Forrás és további információ: http://www.guardian.co.uk/environment/2011/jun/06/green-footprint-festival-season

Emberek testhőjével fűtenek egy svéd irodaházat

Rendszerint nem a hulladékhőként nem hasznosuló testmeleg jut eszébe egy ingatlanfejlesztő cégnek akkor, ha csökkenteni akarja az általa birtokolt irodaház fűtésszámláját. Egy stockholmi ingatlanos vállalat, a Jernhusen viszont pontosan ilyen rendszert épített ki. Irodaházuk épp szemben áll Stockholm 19. században épült központi pályaudvarával, ahol naponta körülbelül 250 ezer utas fordul meg. Az utasok minden egyes cselekedetükkel - járás, élelem-, újság- vagy könyvvásárlás, menetjegyvétel - hőt termelnek, amely korábban hulladékhőként távozott a vasútállomás szellőztetőrendszerén keresztül. Az állomásépületben működő üzletek szintén sok hulladékhőt termelnek. A pályaudvaron 25, de időnként akár 33 °C-ra melegszik a levegő, ami már kényelmetlenül sok. A most kiépített rendszer ezt a hőmennyiséget hasznosítja.

A pályaudvar hőcserélő rendszere meleg vizet állít elő, amelyet a vele szemben elhelyezkedő irodaház központi fűtési hálózatába vezetnek be (a rendszere ezen felül hűvös levegővel látja el az állomás légterét). A környezetbarát megoldással az épület energiaköltségeit 25%-kal csökkentették. Egyúttal az utasok sem maradnak a hidegben, mert a rendszer nem közvetlenül kapcsolódik a pályaudvar fűtési rendszerére, hanem csak azt a hőenergiát hasznosítja, ami korábban elszállt a levegőbe. A megoldásról videót itt lehet megnézni.

Forrás és további információ:
http://www.origo.hu/idojaras/20110112-stockholm-palyaudvar-a-kozlekedok-testhojevel-futenek-egy-sved-irodahazat.html

Németország leállítja az atomerőműveit

Május végén Angela Merkel német kancellár bejelentette, hogy Németország 2022-ig minden atomerőművét leállítja. Egyik minisztere szerint a feladat legalább akkora, mint Kelet- és Nyugat-Németország egyesítése volt 1990-ben…

A japán atomkatasztrófa tanulságai is segítettek meghozni a döntést, amellyel Németország a jelentős ipari országok közül elsőként válik belátható időn belül atommentessé. Ha tartják magukat az elképzeléshez, a németeknek 10 évük maradt, hogy energiaellátásuk jelenleg atomenergiából fedezett 23%-át alternatív forrásokból oldják meg.

A végső elhatározás természetesen nem jött könnyen - egy teljes éjszakán át, 14 órán keresztül vitatta a Kancellária a lépést -, de a jelentős erejű és az egész országra kiterjedő atomenergiaellenes tiltakozás megkönnyítette a döntéshozók munkáját. Jelen tervek szerint a még márciusban, a japán tragédia után leállított nyolc reaktor zárva marad, a többi még működő reaktorra pedig 2022-ig tesznek lakatot.

Forrás és további információ: http://www.guardian.co.uk/world/2011/may/30/germany-to-shut-nuclear-reactors

Az Ipsos friss kutatása szerint azonban nem csupán Németországban, hanem világszerte jelentősen gyengült az atomenergia támogatottsága. A 24 országban elvégzett felmérés szerint 5-ből 3 ember (62%) ellenzi az atomenergia használatát.

Forrás és további részletek: http://www.ipsos-na.com/news-polls/pressrelease.aspx?id=5265

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Olvasnivaló

Idénynövény naptár

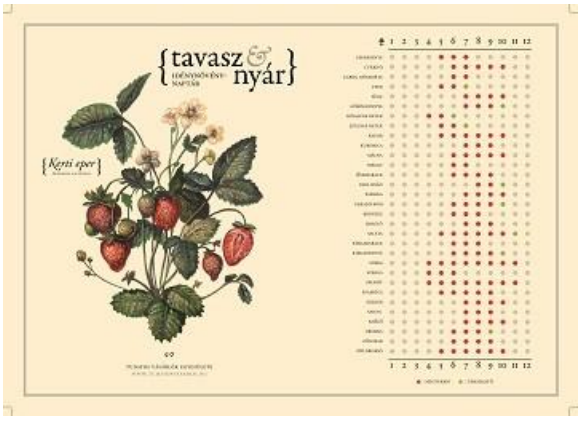

A Tudatos Vásárlók Egyesülete elkészítette idénynövény-naptárát, amelyből megtudhatjuk, hogy melyik zöldségnek vagy gyümölcsnek van éppen szezonja, más szóval melyiket lehet az adott évszakban helyi termelőktől is megvásárolni. Az A4-es méretű naptár nem csak a vásárlásban nyújt segítséget - képként bármelyik konyhának díszére válhat! A naptár kétoldalas, az évszakoknak megfelelően használható.

Megvásárolható: a Tudatos Vásárlók Áruházában (Gozsdu udvar B udvar, nyitva hétfő kivételével naponta 10-18h között) vagy a Tudatos Vásárlók Egyesületének irodájában (1027 Bem rakpart 30.).

Ára: 350Ft, vagy megrendelhető postai úton postaköltség ellenében.

Megrendelés: gyori.krisztina@tve.hu

Forrás: http://tudatosvasarlo.hu/cikk/idenynoveny-naptart-konyhaba

Humanure handbook

Avagy: Az emberi széklet komposztálásának kézikönyve

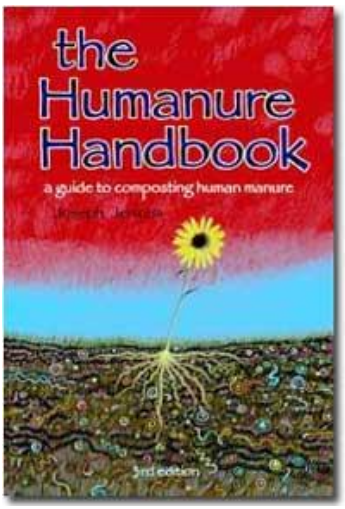

Ez az angol nyelven megjelent könyv elsőre talán sokkoló lehet, pedig a benne bemutatott módszer forradalmat hozhat az emberi széklet hasznosításával kapcsolatban.

A mű szerzője, Joseph Jerkins vicces rajzok és ábrák segítségével mutatja be az emberi ürülék komposztálásának jelentőségét, ezzel megkérdőjelezve a „hulladék" jelenlegi fogalmát. Habár számos kiadvány létezik az emberi széklet kezelésének témakörében, jelenleg ez az egyetlen, amely a komposztálással történő hasznosítással foglalkozik, amely kémiai anyagok adagolása, csúcstechnológiai eszközök, és környezetszennyezés nélkül nyújt lehetőséget a széklet „újra-hasznosítására". Jerkins szókimondó és közvetlen hangnemben taglalja az új rendszer előnyeit.

A díjnyertes könyv harmadik kiadása kiemeli bolygónkhoz fűződő szimbiotikus kapcsolatunk fontosságát, és azt a tényt, hogy az emberi trágya komposzthoz történő adagolása felgyorsítja azokat a természetes folyamatokat, amelyek egyébként is lejátszódnak benne. A kiadvány tartalmazza az összes elméleti ismeretet, tudományos alapokat, és gyakorlati tudnivalókat az emberi széklet othhoni komposztálásával kapcsolatban, amely a szerző több, mint húsz éves kutatómunkájának és tapasztalatainak eredménye.

Akár készen állunk arra, hogy elfogadjuk nézeteit, akár nem, Jerkins szellemes és éleselméjű írása mindenki számára érdekes olvasmány lehet.

Forrás és a kiadvány egyes fejezeteinek ingyenes letöltése: http://humanurehandbook.com/contents.html

Hogyan legyünk energiahatékonyak?

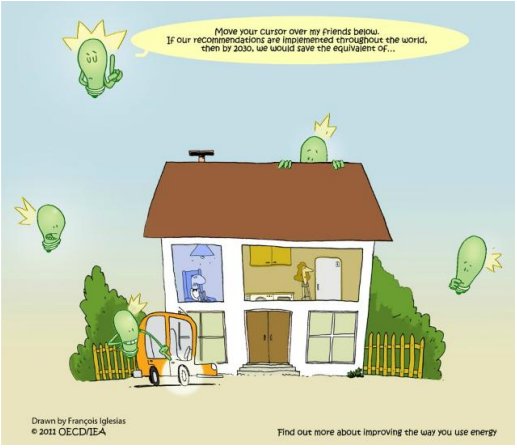

A http://www.iea.org/images/effi_cartoon.asp honlapon található angol nyelvű interaktív rajzos felület arra hívja fel a figyelmet, hogy számunkra aprónak tűnő változtatásokkal hogyan növelhetjük az energiahatékonyságunkat, amely nagyobb léptékben megdöbbentő megtakarításokat eredményezhet.

A „főszereplő" egy kis villanykörte, aki elmondja nekünk például, hogy ha a világon mindenki megfelelően szigetelné a lakóépületét, akkor 2030-ra megspórolhatnánk az USA éves áramfogyasztásának felét, és ha a világon mindannyian hatékony világítást használnánk, akkor az elkövetkezendő 20 évben megtakaríthatnánk Németország egy teljes évi áramfogyasztását.

Az oldal alján található linket követve eljuthatunk az alábbi honlapra: http://www.seai.ie/Power_of_One

Itt további részletes információt találunk arra vonatkozóan, hogy mit tehetünk mi saját otthonunkban a világ energiafelhasználásának csökkentéséért, és hogyan vehetünk részt a klímaváltozás elleni küzdelemben a mindennapok során.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Hasznos, érdekes honlapok

Szomszédünnep

http://www.szomszedunnep.hu

Az Európai Szomszédünnep mozgalom ötlete a kilencvenes évek elején született meg Párizsban, ahol a nehezebb sorban vagy egyedül élő szomszédok megsegítésére segítőhálót hoztak létre a 17. kerületben. Karácsonyoztak azokkal, akiknek nincs családjuk, az időseknek bevásároltak, a szülők reggel iskolába vitték az ugyanoda járó gyerekeket a szomszédságból. 1999-ben a kerületben megtartották az első Szomszédünnepet 800 lakóépület bevonásával, több mint 10000 résztvevővel.

2010-ben közel 10 millió résztvevő és 1300 város és partnerszervezet csatlakozott az Ünnephez az egész világon, köztük Magyarországról elsőként Pécs is (2011-ben pedig már több tucat hazai helyszín).

A Szomszédünnep célja, hogy a városokban, ugyanazon a szűk területen belül, mégis egymástól elszigetelten élő emberek szóba elegyedjenek és megismerjék egymást. Hosszútávon is komoly társadalmi haszonnal járhat az esemény, ugyanis a szomszédsági kapcsolatok rendszeres ápolása gyarapítja és erősíti a társadalmi hálózatokat, így egy információs bázis létrejöttét eredményezi.

A minden év májusában megrendezésre kerülő Szomszédünnep egy olyan nap az évben, mikor egy közös főzés, együtt egy nagy asztalnál elköltött vacsora, közös játékok vagy sportolás, kulturális program vagy kertészkedés, közösségi bolhapiac stb. alkalmával kicsit jobban megismerhetjük szomszédjainkat, s ha volt netán vitánk velük, ezeket is tisztázhatjuk.

Az ELTE Környezettudományi Klubjának honlapja

http://kklub.elte.hu/

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem 2006-ban megalakult környezettudományi klubjának első missziója a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése volt a Természettudományi Kar épületeiben. A klub tevékenységi köre azóta igencsak kiszélesedett: előadásokat tartanak, rendezvényeket, kirándulásokat szerveznek és aktívan résztvesznek a civil közéletben.

Mottójuk a „Nem zöld, Tudatos" utal arra, hogy alapvetően nem érzelmi, hanem tudományos alapokra próbálják fektetni elveiket és ötleteiket, melyeket a gyakorlatban is próbálnak - példamutató módon - mindannyian megvalósítani. Honlapjukon a klubbal kapcsolatos tudnivalókon és aktuális információkon kívül sok érdekességgel, környezetvédelemmel kapcsolatos hírekkel, könyv- és filmajánlókkal találkozhatunk.

1 perc a világ megmentéséért

http://www.1minutetosavetheworld.com/

1minutetosavetheworld

A „1 minute to save the world" (1 perc a világ megmentéséért) egy nemzetközi rövidfilm verseny és online (Interneten lebonyolított) fesztivál. A szervezők klímaváltozásról szóló, 1 perc hosszúságú filmeket várnak bármilyen műfajban, legyen szó rajzfilmről, szatíráról vagy zenés videóról. A 2011-es határidő már lejárt, de már most lehet készülni 2012-re ☺

1 perc talán nem tűnik hosszúnak, de ezeknek az ötletes rövidfilmeknek éppen az a különlegessége, hogy mondanivalójuk teljesen letisztult, egyértelmű üzenet. A verseny angol nyelvű honlapján megtekinthetők a beérkezett filmek, a nyertes alkotások, és az előző évekre benevezett videók is.

Klímakultúra – élj okosabban!

https://climateculture.com/

climate culture™
live smarter

A klímakultúra az első olyan alkalmazás, amely szórakoztató módon mutat rá, hogy milyen döntésekkel csökkenthetjük a klímaváltozásra gyakorolt személyes hatásunkat. Sokszor kis döntésekkel is hatalmas változások érhetők el globális szinten, éppen ezért nagyon fontos, hogy mindannyian cselekedjünk. Sokszor azonban nem egyértelmű, hogy milyen döntésekkel milyen változásokat érhetünk el.

Ebben lehet segítségünkre ez az angol nyelvű alkalmazás. A honlap végigvezet minket a pénzspórolás és karbonlábnyom-csökkentés útján, a saját fejlesztésű karbonlábnyom-kalkulátor és kibocsátás-csökkentő szolgáltatás segítségével, amely személyre szóló tanácsokkal szolgál, hogy az életünk során végzett számos cselekvés megváltoztatásával mennyi energiát, pénzt és szén-dioxid kibocsátást spórolhatunk meg.

A klímakultúra nem csak egy eszköz, hanem egy közösségi oldal is, ahol az emberek együttműködnek, inspirálják egymást és versenyeznek egymással a fenntartható jövőbe vezető úton. A verseny során karbon-lábnyom csökkentő vállalásokat tehetnek, amiért pontokat kapnak. Sajnos az oldal amerikai felhasználókra van optimalizálva, de ha megjött a kedvünk ahhoz, hogy egy ilyen játékban részt vegyünk, a http://okofitnesz.hu/ oldal egy hasonló, magyar alternatívát nyújt erre.

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Néznivaló

NÉZNIVALÓ

A kibocsátásmentes ember

Egy szép napon a Manhattan-ben élő Colin Beavan úgy döntött, egy teljes évig úgy szeretne élni, hogy életmódja semmiféle romboló hatást nem gyakorol a környezetre.

Hogy ez mit jelentett a gyakorlatban? Először is kikapcsolta a hűtőt, csak helyben előállított élelmiszereket vásárolt és áttért a húsmentes étkezésre. Az elhatározás része volt még, hogy egy évig nincs liftezés, nincs televíziózás, de még az autózás, a buszozás, a repülés sem megengedett. Colin elhatározta, hogy a háztartásban nem használ mérgező tisztítószereket, áramot, és persze nem termel majd szemetet sem!

Ez mind magától értetődő volt - legalábbis Colin számára. De amikor a kávét vödörszámra fogyasztó, vásárlásmániás feleségét és kényelemhez szokott két éves lányát is magával rántotta a dologba, a Kibocsátásmentes Projektnek előre nem látható következményei is felszínre kerültek.

Forrás és videó: http://www.noimpactdoc.com/index_m.php

A Greenpeace harca a húspéppel

Kép forrása: http://tisztajovo.hu

Azoknak a Greenpeace aktivistáknak adott igazat a Pesti Központi Kerületi Bíróság, akik 5 évvel ezelőtt az egyik budapesti TESCO áruházban a vásárlók figyelmeztetésére a génmódosított összetevőt jelölés nélkül tartalmazó darált sertéshús konzerveket „Génmódosított termék, nem kérünk belőle” c. matricákkal címkéztek fel.

Akciójukat követően az aktivistákat a Szegedi Paprika Fűszer és Konzervgyártó Zrt. vezérigazgatója nagy nyilvánosság előtt elkövetett, jelentős érdeksérelmet okozó rágalmazás vétségének megalapozott gyanúja miatt perelte be, azonban az ítélet szerint a Társaság A Szabadságjogokért (TASZ) által védett környezetvédők nem rágalmaztak, hanem a fogyasztókat, a közérdeket védték.

Forrás és videó:
http://videa.hu/videok/hirek-politika/a-greenpeace-harca-huspeppel-gmo-genmodositas-kornyezetvedelem-U4B3OBcbwh7pohhY

Ehető parkok

Jártunkban-keltünkben szinte mindannyian betérünk egy-egy parkba sétálni, vagy csak úgy ücsörögni és nézelődni. A parkok többsége általában szép és gondozott - de mi lenne, ha nem csak szép, hanem hasznos is lenne?

Ez a kérdés egy Colorado-i lakóközösségnek is eszébe jutott: Denver egyik parkjában a virágágyásokba konyhakerti növényeket ültettek, a terményt később hajléktalanok étkeztetésére fordították.

A kezdeményezés olyan sikeresnek bizonyult, hogy ma már civil- és egyházi szervezetek bevonásával városszerte nyolc különböző park tizenhárom ágyásában kizárólag ehető növényeket termesztenek, ahonnan a betakarított terményeket aztán a hajléktalanoknak és a menhelyeknek adományozzák.

Forrás és videó: http://www.treehugger.com/files/2011/05/edible-landscaping-parks-homeless.php?campaign=weekly_nl

Mennyi rezsit spórolhatunk egy passzív házzal?

Passzívházat építeni nem drágább és nem is lassabb, mint hagyományosat, a rezsiköltségeken viszont sokat spórolhatunk, állítja Feiler József, az első magyar passzívház-tulajdonosok egyike. Sőt!

De mitől passzív egy ház? És mi az a hőszivattyú? Megtudhatjuk a videóból.

Forrás és videó: http://index.hu/video/2011/06/06/passzivhaz/

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Klímabarát termékek, szolgáltatások

Esővízgyűjtő zöld fal

Egy argentín tervező, Sabrina Goldin nemrég mutatta be legújabb találmányát, amely környezetvédelmi szempontokon túl esztétikailag is hozzájárul a városi környezet minőségének javításához.

Az ötlet tulajdonképpen egy fémkerettel és az alsó részén növényládával kiegészített 500 literes tartály, amely a háztetőről érkező vizet egy csövön keresztül begyűjti és megszűri. Az összegyűjtött víz élteti a tartály fémkeretén futó növényeket, amelyek a tartály oldalán található csappal könnyen megöntözhetőek!

A termék „beüzemelésnél" annyi a teendőnk, hogy a fémkeret alján kialakított növényládába futónövényeket ültetünk. Amint azok elkezdenek nőni és felmászni a tartályt körülvevő fémkeretre, létrejön a zöldellő fal, amely erkélyünket vagy kertünket is díszítheti.

Forrás: http://www.treehugger.com/files/2011/05/urban-rainwater-collector-saves-water-in-the-city-turns-into-a-green-wall.php?campaign=weekly_nl

VELUX fénycsatorna

Természetes fény ott, ahol korábban nem volt lehetséges

Sok házban és lakásban a fürdőszoba, a folyosó vagy a gardrób csak akkor juthat természetes fényhez, ha az ajtajuk nyitva van. A fénycsatornával azonban napfényt lehet varázsolni ezekbe a terekbe is.

A fénycsatorna működése rendkívül egyszerű. A fény a tetőbe épített fix tetősíkablakon keresztül bejut a fénycsatornába, majd az ún. reflexiós (fényvisszaverő) bevonattal ellátott cső faláról visszaverődve a mennyezeten elhelyezett búrán keresztül áramlik szét a helyiségbe. Minden olyan, a homlokzattal nem határos helyiségben alkalmazható, amely a tetővel közvetlenül nem érintkezik.

Forrás és további információ: http://www.velux.hu/maganvasarloknak/termekvalasztek/fenycsatorna/

Szúnyogriasztós karkötő

Május óta Magyarországon is kapható a természetes hatóanyagú, azaz citronellaolajjal átitatott eredeti BugsLock rovarriasztó karkötő. A termék korra, nemre való tekintet nélkül mindenki számára használható, kivéve a citronellaolajra allergiásokat (számukra is megoldást jelenthet azonban, ha a karkötőt pl. a hátizsákjukra teszik, azaz nem érintkezik a bőrükkel).

Ára: 950Ft/db
Élettertam: 240 óra

További információ és megrendelés: http://csudadio.hu/taxonomy/term/81

Hétköznapi felfedezések ☺

- **Klímatudatos kezelési útmutató** - A jobbra látható takarékosságra intő címkét egy törölközőn találtuk. A keretezett rész üzenete: "30 fokon mosás = kevesebb áram és kevesebb CO_2-kibocsátás"!
- **Víztakarékos ötlet a Székelyföldről** - teázók és sörözők tulajdonosainak, közönségének figyelmébe ajánljuk!

  Csíkszeredában, a város korzójának számító Petőfi utcán teraszos Teázó nyílt. Bár a hely méretre apró, klímabarát felszolgálási ötletük nagy előrelépés: *a törzsvendégeknek ugyanis üvegfestékkel feliratozott névreszóló csészéjük, poharuk van*! Nagyon nem kell magyarázni, miért víz- és energiatakarékos, ha a kedves vendég egész nap (☺) ugyanabból a pohárból fogyaszt

  (Forrás: Öko-Trend Egyesület, Csíkszereda)

Az iskolaépület "energiacímkéje"

- **Iskolák energiafogyasztása –** Nem csak a hűtőszekrények energiabesorolását érdemes figyelni! Tatán, a tavaly energiaracionalizálási céllal felújított Fazekas utcai Általános Iskola udvarán elhelyezésre került egy tábla, amely az épület felújítás előtti energiahatékonyságát, illetve fogyasztását jelöli. A tábláról nem csak az derül ki, hogy az iskola 2009-ben a kevésbé hatékony E-energia-osztályba tartozott, hanem az is, hogy milyen egyszerű energiahasználati megoldásokkal kívánják A-osztályúvá "előléptetni" az épület.

További információ: http://www.tata.hu/onkormanyzat/uvegzseb/eufejlesztes/euenergiaracionizalas/7580, illetve http://display.vati.hu/

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Baranyi Gabriella, Gáll Veronika és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Kislábnyom program: www.kislabnyom.hu

GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő, Éva u. 4. • Copyright © 2011 • Greendependent. • Minden jog fenntartva.